

**SLAVERNA OCH V?RLDSKRIGET:
RESEMINNEN OCH
INTRYCK FR?N KARPATERNA TIL
BALKAN 1915-16**

Published @ 2017 Trieste Publishing Pty Ltd

ISBN 9780649081981

Slaverna och v?rldskriget: reseminnen och intryck fr?n Karpaterna til Balkan 1915-16 by
Alfred Jensen

Except for use in any review, the reproduction or utilisation of this work in whole or in part in any form by any electronic, mechanical or other means, now known or hereafter invented, including xerography, photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, is forbidden without the permission of the publisher, Trieste Publishing Pty Ltd, PO Box 1576 Collingwood, Victoria 3066 Australia.

All rights reserved.

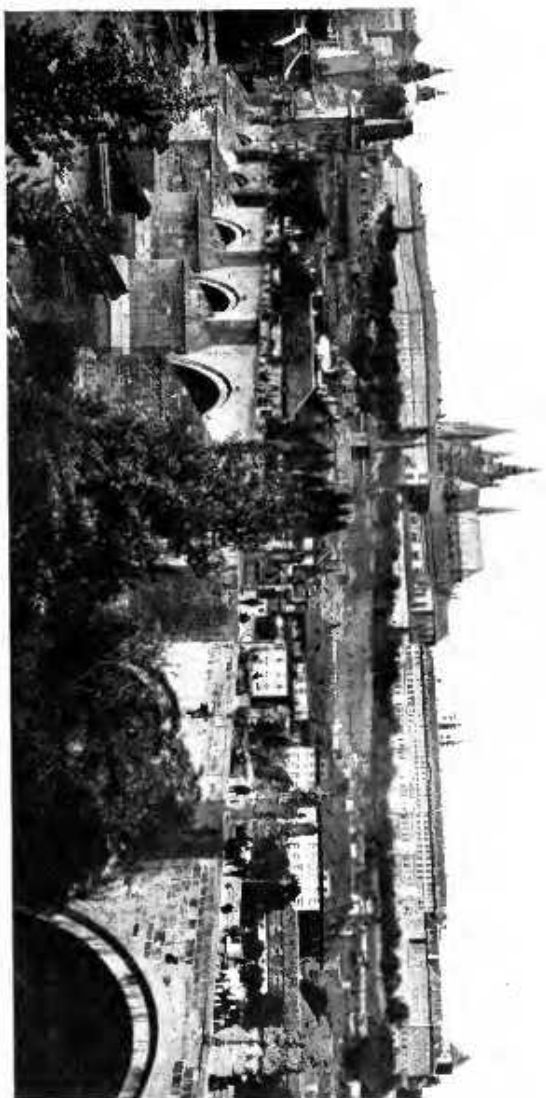
Edited by Trieste Publishing Pty Ltd.
Cover @ 2017

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, re-sold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior consent in any form or binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.triestepublishing.com

ALFRED JENSEN

**SLAVERNA OCH V?RLDSKRIGET:
RESEMINNEN OCH
INTRYCK FR?N KARPATERNA TIL
BALKAN 1915-16**

Hvudséhn och Karlsbron i Prag.

ALFRED JENSEN

SLAVERNA
OCH VÄRLDSKRIGET

RESEMINNEN OCH INTRYCK

FRÅN KARPATERNA TILL BALKAN 1915—16

STOCKHOLM. ALBERT BONNIERS FÖRLAG

L
550
J₄

200
10

»Vad skall komma av detta blod?
Vad som än må komma därav, är det nog,
att i denna brand av vanvettig yrsel, hämnd,
split och vedergällning den värld förgås,
som pressar den nya människan, hindrar
hertie att leva och bygga upp för fram-
tiden. Men även detta är härligt och där-
för — leve kaos och förstörelse! *Vive
la mort!* Plats för framtidens byggnad!»

Alexander Herzen.

Föreliggande arbete utgör närmast frukten av två resor, som företogs till Österrike-Ungern hösten 1915 och våren 1916 och av vilka den senare utsträcktes till Serbien och Bulgarien. Ehuru dessa resor i främsta rummet hade litteraturhistoriska syften, gävo de mig naturligtvis även rikliga tillfällen att studera den slaviska världen under världskriget ur politiska synpunkter. Åtskilligt material har jag ock fått från slaviska emigranter i utlandet, liksom ock en del tryckskrifter, som varit oåtkomliga eller okända på det tyska språket. Då jag under dessa krigsår dessutom har förmedlat hundratals brev från krigsfångar i Ryssland till Österrike-Ungern eller vice versa, får man även på denna väg en liten inblick i folkens och individernas sjäsliv under denna förfärliga provotid. Åtskilliga intryck förskriva sig också från en sydslavisk resa, som företogs omedelbart efter Balkankrigen, så att verket i somliga stycken blir en komplettering av mina i åtskilligt naturligtvis föråldrade »Slavia» och »Habsburg».

Under det att den tyska pressen i Österrike-Ungern har gett oss utförliga och i väsentliga drag helt visst sanna redogörelser för de yttre tilldragelserna (vilka centralmakterna hittills ha haft mindre anledning att hemlighålla än den ententevänliga publiciteten), ha vi däremot varit mycket knapphändig underrättade om det inre tillståndet i den habsburgska dubbelmonarkien, som alltjämt står i förgrunden av det politiska intresset, och vars många komplicerade problem måste söka sin lösning vid och efter den en gång kommande fredskongressen. Detta arbete kommer huvudsakligen att behandla väst- och sydslavernas ställning till tyskheten under världskriget, och huru mycket än redan har skrivits om detta »världskrig», bör detta nya bidrag sålunda kunna bringa något nytt i ett eller annat avseende.

Ryssland beröres i detta verk endast medelbart i samband med de polska och ukrainska frågorna, och några färska personliga intryck lämnas icke från detta land, som jag sista gången besökte våren 1914, d. v. s. nästan omedelbart före krigets utbrott.

Jag har icke besökt någon front och vet knappt, huru en skyttegrav ser ut i verkligheten. Ej heller har jag fått njuta av det »hemska, men storslaget praktfulla skådespel, som den av alla brinnande byar kraftigt upplysta himlen företedde», såsom en s. k. krigskorrespondent uttryckte sig. Men jag har färdats i nejder, där kriget nyss rasat, och jag har på nära håll sett krigets verkningar i olika riktningar. Jag har icke varit officiellt inbjuden av någon krigförande stats regering att skåda, vad vederbörande önskat visa mig, men jag har fått se, vad jag själv önskat se, utan någon genom kriget förutfattad sympati för den ena eller andra parten, och överallt har jag från både militära och civila myndigheters sida rönt synnerligt tillmötesgående. Redan inled-

ningsvis anser jag mig kunna uttala som ett totalomdöme, att Österrike-Ungerns yttre framgångar hittills ha varit så mycket mer överraskande och glänsande, som dubbelmonarkien har haft och ännu har att bekämpa och oskadliggöra kanske lika farliga fiender inom egna gränser.

Att lämna en fullt objektiv framställning av samtida tilldragelser är naturligtvis omöjligt — jag har med flit valt den subjektiva underrubriken »intryck» — och »världskrigets» litteratur kräver mer än andra stoff den historiska forskningens kritiska och långsamt mognande prövning. Efter bästa förmåga har jag dock sökt sovra mitt ganska rika material och varit så reserverad som möjligt i mina omdömen. Att oväldigt »skipa rätt» mellan germaner och slaver är för resten en lika svår som otacksam uppgift. En slavist betraktas gärna med en viss förutfattad misstro av tyskarna, och jag vet av egen erfarenhet, vilken vansklighet en utlänning har, den där lidelsefritt uttalar sig om de söndrade slavernas inbördes förhållanden.

Om denna bok skulle få läsare i den tyska och slaviska världen, men från intetdera hållet mottagas med odelad sympati, skall detta styrka mig i tron, att jag verkligen har hållit den gyllene medelvägen och sökt komma den historiska sanningen så nära som möjligt.

Stockholm, aug. 1916.

A—d J.

